

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 12C/85/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723204844
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kovalčíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2023:6723204844.1

Uznesenie

Okresný súd Zvolen v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/X, XXX XX E., v pr. zast. MÉSZÁROS BARIAKOVÁ advokátska kancelária s.r.o., so sídlom P. O. Hviezdoslava 344/23, 960 01 Zvolen, proti žalovanej F. C. A., G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, XXX XX E., o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 29.11.2023, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia **z a m i e t a**.
- II. Súd žalovanej nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca dňa 30.11.2023 doručil tunajšiemu súdu návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 29.11.2023, ktorým sa domáha zrušenia záložného práva zriadeného uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/4/2023-83 zo dňa 13.03.2023 a nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorým by v prospech žalovanej zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam vedeným a evidovaným Okresným úradom Zvolen, okres E., obec E. katastrálne územie E., a to garáž so súp. č. XXXX postavená na parcele registra „C“ s parc. č. XXXX/XXX o výmere 23 m², druh zastavaná plocha a nádvorie zapísaná na liste vlastníctva č. XXXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 v pomere k celku vedenú pod B1 v podiele 1/1 na A. B., G. B., nar. XX.XX.XXXX, pozemok na parcele registra „C“ s parc. č. XXXX/XXX o výmere 23 m², druh zastavaná plocha a nádvorie na liste vlastníctva č. XXXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/2 v pomere k celku vedenú pod B2 v podiele 1/2 na A. B., G. B., nar. XX.XX.XXXX, garáž so súp. č. XXX postavená na parcele registra „C“ s parc. č. XXXX/XX o výmere 22 m², druh zastavaná plocha a nádvorie zapísaná na liste vlastníctva č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 v pomere k celku vedenú pod B1 v podiele 1/1 na A. B., G. B., nar. XX.XX.XXXX, pozemok na parcele registra „C“ s parc. č. XXXX/XX o výmere 22 m², druh zastavaná plocha a nádvorie zapísaná na liste vlastníctva č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/1 v pomere k celku vedenú pod B1 v podiele 1/1 na A. B., G. B., nar. XX.XX.XXXX, za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovanej vo výške 37.000,00 Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia uplatňovanej v konaní pred Okresným súdom Zvolen sp. zn. 9C/173/2016.

2. Návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca odôvodnil tým, že Okresný súd Zvolen uznesením č. k. 18C/4/2023-31 zo dňa 01.02.2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 18C/4/2023-74 zo dňa 07.04.2022 a v spojení s opravným uznesením č. k. 18C/4/2023-83 zo dňa 13.03.2023 rozhodol okrem iného tak, že nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým v prospech žalobkyne zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území E., obec E., okres E. na LV XXXX ako byt č. X, na X. poschodí, vchod č. XX nachádzajúci sa v bytovom dome súpisné číslo XXXX, na pozemku parcelné číslo CKN XXXX/XX, parcela CKN XXXX/XX, parcela CKN XXXX/XX, parcela CKN XXXX/XX s podielom priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve 7460/470720, vedené pod B53 v podiele 1/1 na B. A., G. B., nar. XX.XX.XXXX a nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území E., obec E., okres E. na LV XXXX, ako pozemky registra „C“ parcela CKN XXXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 179 m², parcela CKN XXXX/XX

zastavaná plocha a nádvorie o výmere 216 m², parcela CKN XXXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 221 m², vedené pod B 53 v podiele 7460/470720 na B. A., G. B., nar. XX.XX.XXXX, a to za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobkyne vo výške 37.000,- Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia uplatňovanej v konaní pred Okresným súdom Zvolen sp. zn. 9C/173/2016. Dňa 26.04.2023 Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 15Co/52/2023-100 Uznesenie okresného súdu potvrdil a v celom rozsahu sa stotožnil a odôvodnením prvostupňového súdu.

Okresný súd Zvolen uznesením vyhovel návrhu žalovanej, ktorá sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zriadi záložné právo na zabezpečenie jej budúcej pohľadávky voči žalobcovi, ktorá má vyplývať z konania vedeného Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 9C/173/2016, nakoľko žalovaná sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 37.000,00 Eur, plynúceho z neplatnej kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou zo dňa 26.08.2011. Žalobca v tej dobe ako výlučný vlastník predal žalovanej nehnuteľnosť vedenú a evidovanú Okresným úradom Zvolen – katastrálnym odborom, okres E., obec E., katastrálne územie E. ako byt č. XX na X. poschodí, vchod X, umiestnený v bytovom dome so súp. č. XXXX, ktorý je postavený na parcelách registra „C“ s parc. č. XXXX/XX až XXXX/XX zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX za kúpnu cenu vo výške 37.000,- Eur. Konanie vedené Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 9C/173/2016 bolo prerušené až do právoplatného rozhodnutia o dovolaní vo veci rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/14/2020-287 zo dňa 22.04.2021, ktoré sa týkalo návrhu predchádzajúceho vlastníka bytu o určenie vlastníctva k predmetnému bytu a o jeho vypratanie. Pohľadávka žalovanej má vyplývať z konania vedeného Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 15C/96/2012, ktoré účastníkom bol žalobca a predchádzajúci vlastník nehnuteľnosti, ktorý žalobca predal žalovanej. Predchádzajúci vlastník nehnuteľnosti mal byť podľa rozhodnutia súdu v čase predaja nehnuteľnosti nespôsobilý na právne úkony, a z tohto dôvodu je kúpna zmluva neplatná, a z tohto dôvodu neplatnou má byť aj kúpna zmluva medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená dňa 26.08.2011.

Záložné právo je zriadené na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu zapísanej na LV č. XXXX, žalobca opätovne dáva do pozornosti skutočnosť, že ide o H. byt o výmere 74,60 m², pričom v tomto byte nebýva on, ale jeho bývalá partnerka spoločne s ich dvomi maloletými deťmi. Zároveň tento byt niekoľkokrát presahuje hodnotu potencionálnej pohľadávky vo výške 37.000,00 Eur, nakoľko odhadovaná hodnota je minimálne 160.000,00 Eur, a preto uznesenie okresného súdu jednoznačne nemožno označovať ako primerané, nakoľko z verejných registrov boli dostupné skutočnosti preukazujúce ďalšie nehnuteľnosti, ktoré vlastní žalobca, na ktorých v čase rozhodovania Okresného súdu Zvolen mohlo byť zriadené toto záložné právo, pričom tým nemuselo byť ohrozené bývanie práve maloletých detí.

Žalobca ďalej uviedol, že je vlastníkom viacerých vyššie uvedených nehnuteľností nehnuteľností evidovaných v katastrálnom území E. na LV č. XXXX, LV č. XXXX LV č. XXX a LV č. XXX. Hodnota uvedených garáží je spoločne vo výške 40.000,- Eur, o čom a žalobca uviedol, že predkladá aj expertízne stanoviská k trhovej hodnote garáží a príslušených pozemkov, a teda má za to, že záložné právo na týchto nehnuteľnostiach by rovnako dokázalo zabezpečiť potencionálnu pohľadávku žalovanej voči žalobcovi, pričom by týmto spôsobom nebolo ohrozené bývanie maloletých detí žalobcu, a zároveň by bol splnený princíp primeranosti a podstata zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva.

Žalobca tiež uviedol, že právna úprava umožňuje tú istú pohľadávku zabezpečiť aj záložným právom zriadeným na niekoľko samostatných zálohov, tak ako v tomto konaní navrhuje žalobca, pričom na úhradu potencionálnej pohľadávky vo výške 37.000,00 Eur postačuje zriadenie záložného práva na vyššie uvedených nehnuteľnostiach v hodnote 40.000,00 Eur.

Záverom žalobca v návrhu poukázal na Uznesenia Ústavného súdu SR PL. ÚS 23/2014 zo dňa 24.09.2014, ktorý sa k otázke proporcionality vyjadril, že: „...intenzita zásahu do vlastníckeho práva realizovaného v podobe predaja predmetu vlastníctva by nemala byť vo výraznom nepomere k skutočnej alebo aspoň skutočnosti sa čo najviac približujúcej cene toho predmetu vlastníctva...“.

Konajúci súd sa vo veci vedenej Okresným súdom Zvolen pod sp. zn. 18C/4/2023 vzhľadom na nepomer medzi hodnotou bytu a výškou potencionálnej pohľadávky nemal obmedziť len na konštatovanie, že žalovaná osvedčila splnenie podmienok na vydanie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým sa zriadilo záložné právo, ale mal skúmať práve vzťah proporcionality medzi potencionálnou pohľadávkou a hodnotou predmetu, ktorý sa má stáť zálohom.

Vzhľadom na uvedené žalobca žiada konajúci súd, aby zrušil záložné právo zriadené na byt a zriadil záložné právo na garáže vo vlastníctve žalobcu, nakoľko hodnota týchto nehnuteľností je v dostatočnej výške na pokrytie potencionálnej pohľadávky žalovanej vo výške 37.000,00 Eur z titulu vydania bezdôvodného obohatenia.

3. K návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia žalobca pripojil výpisy z LV č. XXXX, I. XXXX J. I. XXX, ktoré sú evidované v katastrálnom území E.. V podaní žalobca uviedol, že k návrhu pripojil aj „Expertízne stanoviská k trhovej hodnote garáží“, avšak tento dokument netvoril prílohu návrhu.

4. Podľa § 343 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 343 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

6. Podľa § 343 ods. 3 CSP, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

7. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 335 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

14. Podľa § 151a zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

15. Podľa § 151b ods. 1 veta prvá OZ, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom.

16. Podľa § 343 ods. 1 OZ, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Zabezpečovacie opatrenie je inštitútom v civilnom procese, ktorého funkciou je zabrániť bezodkladnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v už začatom konaní, alebo po skončení konania vo veci samej nastať. Podmienkou pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia je osvedčenie, že existuje obava, že druhá strana sporu výkon rozhodnutia o nároku veriteľa zmarí alebo aspoň ohrozí. Z charakteru zabezpečovacích opatrení vyplýva, že pred ich nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie vo veci samej a pri ich

získovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to potreba neodkladnej úpravy pomerov spojená s existenciou reálnej obavy, že bude exekúcia ohrozená. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je tiež nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Zriadením záložného práva súd obmedzuje dispozíciu majetkom žalovaného v prípade, že má osvedčenú existenciu peňažnej pohľadávky žalobcu, ktorá môže byť uspokojená z tohto majetku žalovaného, a zároveň má osvedčené dôvodné pochybnosti, že sa žalovaný snaží zbaviť takéhoto majetku a spôsobiť tak ujmu na právach žalobcu.

18. Žalobca návrhom prakticky požaduje, aby súd zrušil zabezpečovacie opatrenie č. k. 18C/4/2023-31 zo dňa 01.02.2023 v spojení s opravným uznesením č. k. 18C/4/2023-74 zo dňa 07.04.2022 a v spojení s opravným uznesením č. k. 18C/4/2023-83 zo dňa 13.03.2023, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/52/2023-100 zo dňa 26.04.2023. Zároveň tiež žiada, aby súd vydal v prospech žalovanej zabezpečovacie opatrenie. Z pripojeného spisu konania vedeného pod sp. zn. 18C/4/2023 súd zistil, že žalobca v podanom odvolaní zo dňa 15.02.2023 okrem iného uviedol, že zásah do jeho práv považuje za neprimeraný a neproporcionálny. V podanom odvolaní použil rovnakú argumentáciu ako v návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia. K jeho argumentácií sa vyjadril Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení č. k. 15Co/52/2023-100 zo dňa 26.04.2023. V 10. bode predmetného uznesenia súd jednoznačne uviedol, že „Vzhľadom na uplatnený nárok žalobkyne voči žalovanému vo výške 37.000,00 Eur nemožno hovoriť ani o celkovom zjavnom nepomere medzi založenou nehnuteľnosťou a peňažnou pohľadávkou. Je potrebné v danom prípade brať do úvahy hlavne tú skutočnosť, že výraznou mierou je zasiahnuté do práv žalobkyne, ktorá po takmer 12 rokoch súdnych sporov pravdepodobne príde o byt, ktorý si riadne kúpila, zaplatila prostredníctvom hypotekárneho úveru, kompletne zrekonštruovala a ktorý poskytuje jej a jej rodine (dve maloleté deti + manžel) bývanie. V tejto súvislosti nie je ani podstatné, že sa jedná o kompletne zrekonštruovanú 3-izbovú nehnuteľnosť o výmere 74,60 m², ktorý je obývaný jeho dvomi nepľnoletými deťmi spolu s ich matkou A. D.“ Krajský súd v Banskej Bystrici teda jednoznačne vyslovil názor, že medzi založenou nehnuteľnosťou a peňažnou pohľadávkou nie je zjavný nepomer. Okresný súd nemôže zrušiť zabezpečovacie opatrenie, o ktorom riadne rozhodol prvostupňový súd a rozhodnutie bolo potvrdené odvolacím súdom, len z dôvodu, že žalobca považuje zriadenie záložného práva za neprimeraný zásah do jeho vlastníckeho práva, keď s totožnou argumentáciou sa už vysporiadal prvostupňový aj odvolací súd v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/4/2023. Z návrhu súd nezistil žiadny iný (relevantný) dôvod na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia nariadeného v konaní vedenom pod sp. zn. 18C/4/2023.

Ďalej súd zistil, že v časti návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Zabezpečovacie opatrenie, ktorým súd zriadi záložné právo, môže teda súd vydať na návrh veriteľa. Vo vzťahu k zabezpečovanej pohľadávke je však v predmetnom konaní žalobca v pozícii dlžníka, ktorému neprináleží právo voľby predmetu zálohy.

Na základe vyššie uvedeného súd uzavrel, že nie sú dané zákonné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v predmetnej veci a návrh žalobcu preto zamietol.

19. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

20. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP na základe zásady úspechu. Žalobca bol v konaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neúspešný, žalovaná by preto mala právo na náhradu trov konania. Nakoľko jej však v doterajšom priebehu konania žiadne trovy nevznikli, súd jej nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.